

12/12
12/12

EPR

A F/2 D

dep 12/01

VFF'S

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Nota ter beslissing

Aan
de Minister

Ontworpen door
Pieter de Coninck
Toestelnummer
7620

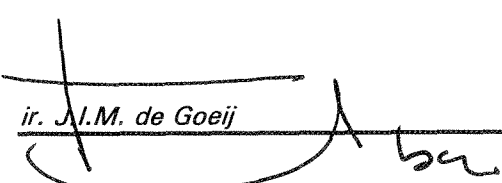
Voor akkoord

Voor akkoord

Van
de Directeur-Generaal van de
Volksgezondheid

directeur POG
Kenmerk
POG/GB 2.442.359
Datum
18 december 2003

Onderwerp
Brief aan Kamer over tabaksmoties

ir. J.I.M. de Goeij

1. Aanleiding voor deze nota

In vervolg op het VAO van 25 november over het Besluit uitzonderingen rookvrije werkplek zijn zeven moties aangenomen. Op uw aangeven zijn nu ook de speelautomatenhallen uitgezonderd van het recht op een rookvrije werkplek. Tijdens het AO op 19 november had u dit al toegezegd voor de tabaksspecialzaken. Daarnaast komt er onderzoek naar ventilatie door RIVM en TNO.

U heeft aangegeven nog vóór aanvang van het kerstreces een brief naar de Kamer te willen sturen met daarin uw standpunt over de aangenomen moties. Omdat de moties deels betrekking hebben op de horecabranche treft u bijgaand ook aan een concept antwoordbrief aan Koninklijk Horeca Nederland (KHN). In uw brief aan de Kamer kunt u dan hier naar verwijzen.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Blad

2

Kenmerk

POG/GB 2.442-359

VVF

3. Beslispunten en advies

Ik adviseer u bijgevoegde brieven aan de Kamer en aan KHN te ondertekenen.

archief

VWS

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Aan het Bestuur van Koninklijk Horeca Nederland
T.a.v. de heer M.H.J. Claes, directeur
Postbus 566
3440 AN WOERDEN

Ons kenmerk
POG/GB 2.440.628

Inlichting en bij
drs. R. Kuiten

Doorkiesnummer
070-3406296

Den Haag

23 DEC 2003

Onderwerp
Stappenplan rookvrije horeca

Bijlage(n)

Uw brief
1 december 2003

Geacht Bestuur,

Begin december heb ik het stappenplan naar een rookvrije horeca van Koninklijk Horeca Nederland (KHN) ontvangen. Ik wil u complimenteren met het feit dat KHN dit plan in zo'n korte tijd tot stand heeft weten te brengen. Daarmee voldoet u aan de afspraak die in het bestuurlijk overleg van 8 september 2003 is gemaakt om voor kerst 2003 een stappenplan naar een rookvrije horeca op te stellen. Ik ben verheugd te zien dat KHN in deze zijn verantwoordelijkheid neemt er aan het werk is gegaan om de mogelijkheden voor stappen richting een rookvrije horeca voor de verschillende subsectoren binnen de horeca in kaart te brengen.

Zoals u weet, is in de Tweede Kamer in november 2003 uitgebreid gesproken over het recht op rookvrij werken en de consequenties daarvan voor de horeca. In het overleg van 19 november 2003 heb ik toegezegd dat ik onderzoek zal laten verrichten naar de werking van ventilatie- en luchtzuiveringsapparatuur in relatie tot bescherming tegen tabaksrook. RIVM en TNO zullen dit onderzoek gezamenlijk uitvoeren. Het is de bedoeling de resultaten van dit onderzoek binnen enkele maanden beschikbaar te hebben.

De mogelijkheid om met ventilatie de blootstelling van werknemers en bezoekers aan tabaksrook te verminderen vormt een belangrijk onderdeel van uw stappenplan. U zult begrijpen dat ik hierover pas mijn oordeel kan en wil geven nadat het ventilatieonderzoek is afgerond. Aangezien u in uw aanbiedingsbrief duidelijk stelt dat elke stap slechts in samenhang met alle andere stappen kan worden uitgevoerd, kan ik op dit moment nog geen oordeel over het gehele stappenplan geven.

Voor mijn definitieve oordeel verzoek ik u dus nog wat geduld te hebben. Hieronder zal ik wel vast kort ingaan op enkele punten uit het stappenplan die mij zijn opgevallen.

In het stappenplan geeft u aan wat volgens u de voordelen van zelfregulering zijn boven een wettelijke regeling. U stelt dat het draagvlak voor maatregelen binnen de horecabranche zelf meer gestimuleerd wordt door een traject van zelfregulering dan door wetgeving. Ik acht

Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG
Telefoon (070) 340 79 11
Fax (070) 340 78 34

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX DEN HAAG

Correspondentie uitsluitend
richten aan het postadres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.

Internetadres:
www.minvws.nl

draagvlak en het stimuleren daarvan zeker van belang. Het is echter niet zo dat met zelfregulering ook het publieke belang altijd op de beste manier wordt gediend. In gevallen waarin het publieke belang – in dit geval de volksgezondheid – onvoldoende wordt beschermd door de markt zelf, is ingrijpen door de overheid noodzakelijk, zeker als het gaat om schade aan derden, zoals bij tabaksrook. Ik heb u al eerder gemeld dat de horeca een van de terreinen is waar momenteel onvoldoende bescherming tegen tabaksrook wordt geboden. Het recente advies van de Gezondheidsraad¹ bevestigt nogmaals het belang van een goede bescherming van niet-rokers (werknemers en bezoekers) tegen tabaksrook. Ik wil echter in deze fase niet voorbij gaan aan de mogelijkheden van zelfregulering ter bescherming tegen tabaksrook. Daarom heb ik u de gelegenheid geboden om met dit stappenplan te komen.

Ook geeft u aan dat u het invoeren van een wettelijk rookverbod in de horeca acceptabel acht, indien het percentage rokers in Nederland daalt tot 15%. Indien een rookverbod eerder wordt ingevoerd, verwacht u, op basis van buitenlandse voorbeelden, omzetverliezen en faillissementen in de horeca. Ik wil u nogmaals duidelijk maken dat ik ook op dit punt positievere verwachtingen heb van de invoering van een rookvrije horeca. Juist uit onderzoek uit de landen waar u naar verwijst, blijkt immers dat het invoeren van rookverboden in de horeca neutrale of soms zelfs positieve effecten heeft op de omzet en de werkgelegenheid². Indien ik met u op basis van dit stappenplan overeenstemming kan bereiken over een traject naar een rookvrije horeca, is een wettelijk rookverbod voor de horeca – conform mijn toezegging in het overleg van 8 september 2003 – voorlopig niet aan de orde. Daarom lijkt me een verdere discussie over deze effecten in deze fase niet relevant.

Uw gedachte om in het horecaonderwijs aandacht te besteden aan tabaksrook spreekt mij aan. Ik acht het van belang dat horecaondernemers en –werknemers op de hoogte zijn van de schadelijke gezondheidseffecten van roken en meeroken en dat zij goed geïnformeerd worden over effectieve stappen om blootstelling te vermijden. Ik wil mij echter nog beraden op de beste manier waarop dit binnen het horecaonderwijs vormgegeven kan worden. Het spreekt immers vanzelf dat de inhoud van het onderwijsmateriaal op dit punt van cruciaal belang is. Het is niet mogelijk mijn standpunt daarover voor 1 januari 2004 te geven. U zult daarvoor moeten wachten op mijn eindoordeel over het gehele stappenplan.

Ook positief in uw plan vind ik het voorstel om de tabaksverkoop uit bepaalde horecasectoren te bannen. Ik betreur echter dat deze maatregel enkel voorgesteld wordt voor de sector ijsbedrijven. Hiermee komt u in belangrijke mate terug op wat u eerder, tijdens het bestuurlijk overleg op 8 september, aankondigde. In mijn ogen zou deze maatregel ook uitstekend in andere horecasectoren toegepast kunnen worden. Het staken van tabaksverkoop in horecagelegenheden acht ik in ieder geval wenselijk én dienstig aan het ook door u onderschreven einddoel, namelijk een rookvrije horeca.

Zoals ik in het begin van deze brief aangaf, zal ik mijn oordeel over het gehele stappenplan pas geven wanneer de resultaten van het ventilatieonderzoek beschikbaar zijn. Gezien de planning van dit onderzoek verwacht ik u in april 2004 op de hoogte te kunnen stellen van

¹ Gezondheidsraad, *Volksgezondheidsschade door passief roken*, rapportnummer 2003/21, 18 november 2003.

² M. Scollo et al., "Review of the quality of studies on the economic effects of smoke-free policies on the hospitality industry", *Tobacco Control* (2003;12).

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Blad

3

Kenmerk

POG/GB 2.440.628

VHS

mijn oordeel over het gehele plan. In de tussentijd zal ik uitzoeken wat de ervaringen in het Verenigd Koninkrijk zijn met het 'Public Places Charter on smoking', aangezien u voor de Nederlandse situatie een soortgelijke aanpak voorstelt.

Met betrekking tot het eerder al genoemde onderzoek door RIVM en TNO stel ik u in de gelegenheid om tot 15 januari a.s. bij mij alle gegevens – literatuur en/of onderzoeksrapporten – in te dienen, die volgens u relevant zijn en dus moeten worden meegenomen in het onderzoek. De genoemde datum wordt ingegeven door de planning van het onderzoek.

Ik vertrouw erop dat ik u hiernmee, onder voorbehoud van een definitief oordeel, voldoende heb geïnformeerd.

Hoogachtend,

de Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

H. Hoogervorst

Koninklijk Verbond van Ondernemers
in het Horeca- en Aanverwante bedrijf

Postbus 566, 3440 AN WOERDEN

Pelmolenlaan 10, Woerden
Telefoon 0348 - 489489
Telefax 0348 - 489400

Internet: www.horeca.org

Aan de minister van VWS
de heer drs. J.F. Hoogervorst
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Uw ref.

Onze ref.

Woerden,

Doorkiesnummer

directie\uc\4004

13 januari 2004

0348-490430

Betreft: uw brief van 22 december jl.

Geachte heer Hoogervorst,

In dit schrijven reageren wij op uw brief van 22 december 2003, waarin u ingaat op ons stappenplan. Volgens afspraak heeft Koninklijk Horeca Nederland op 1 december het stappenplan bij u aangeleverd. U schrijft in uw brief dat u 5 maanden nodig heeft voor de beoordeling van dit plan. Wij hechten er aan u mede te delen dat wij uiteraard hiermee geen rekening hebben gehouden bij het formuleren van de activiteiten en doelstellingen uit het plan. En dat een en ander een vertragend effect heeft op het tijdsplan waarbinnen de doelstellingen gerealiseerd zouden moeten worden.

Ventilatie

Wij betreuren dat u geen gehoor geeft aan de breed gesteunde motie Schippers om ruimte te laten in het stappenplan voor ventilatie- en luchtzuiveringsoplossingen. U heeft besloten TNO en RIVM in recordtijd slechts een literatuurstudie te laten verrichten naar de effectiviteit van ventilatie. Zoals u bekend wil Koninklijk Horeca Nederland graag in samenwerking met technisch wetenschappers een voldragen technisch onderzoek verrichten naar de meest effectieve ventilatieoplossingen voor horecabedrijven. Een onderzoek waar 13 maanden voor nodig zijn. Het zou voor de hand liggen als TNO de resultaten van dat onderzoek gaat beoordelen op de bescherming tegen blootstelling aan tabaksrook.

Wij leveren voor 15 januari uiteraard de door u gevraagde reeds bestaande onderzoeken aan waaruit blijkt dat ventilatie bescherming tegen tabaksrook biedt.

Wij nemen overigens graag kennis van de opdrachtformulering richting TNO/RIVM en zouden het op prijs stellen de lijst van onderzoeken te mogen ontvangen die van de zijde van VWS zijn ingebracht ten behoeve van het literatuuronderzoek. Wij nemen aan dat die lijst niet geheim is.

Tabaksverkoop

Tijdens het bestuurlijk overleg van 8 september heeft Koninklijk Horeca Nederland toegezegd te onderzoeken of met tabaksverkoop gestaakt kan worden in horecabedrijven waar veel kinderen komen. Voor de sectoren ijsbedrijven én sport- en recreatiebedrijven is het stoppen met tabaksverkoop als concrete doelstelling in het stappenplan opgenomen. Wij hebben ons dus aan onze toezegging gehouden, in tegenstelling tot wat u in uw brief suggereert.

KvK nr. V40482082

Op alle gedane offertes en aangegane verplichtingen, zowel mondeling als schriftelijk zijn de algemene Voorwaarden van Koninklijk Horeca Nederland van toepassing, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 3368. Op uw eerste verzoek zenden wij u kosteloos een exemplaar toe.

Motie over horecabedrijven in gesubsidieerde inrichtingen

Een ruime meerderheid van de Tweede Kamer stemde 2 december voor de motie Hermans en Schippers waarin u wordt verzocht de bestaande tweedeling tussen horecabedrijven die vallen onder het Beperkingenbesluit en horecabedrijven die daar niet onder vallen, op te heffen. Tot onze grote spijt geeft u geen gehoor aan deze oproep.

U motiveert deze beslissing enerzijds met het argument dat deze bedrijven al sinds 1990 rookvrij moeten zijn en anderzijds dat er in sportinstellingen veel kinderen en jongeren komen. Zoals u weet is de Keuringsdienst van Waren pas in 2003 begonnen met handhaven van het Beperkingenbesluit waardoor de ernstige gevolgen ervan nu pas zichtbaar worden. In uw tweede argument gaat u voorbij aan het feit niet alle horecabedrijven die onder het Beperkingenbesluit vallen, gevestigd zijn in een sportinrichting. Bovendien zijn horecabedrijven in sportinrichtingen graag bereid rookvrij te zijn op uren dat er veel kinderen en jeugd aanwezig is, daar is een wettelijk rookverbod niet voor nodig.

Een schrijnender vorm van oneerlijke concurrentie en ongelijke behandeling tussen horecabedrijven die onder het Beperkingenbesluit vallen enerzijds en overige horecabedrijven, buitensportkantines, schouwburgen en poppodia anderzijds is nauwelijks denkbaar. In het Algemeen Overleg van 19 november jl. stelde u: *“Het is de bedoeling dat het uitzonderingsregime dat met betrekking tot de sportkantines nader wordt uitgewerkt in samenwerking met NOC-NSF, zoveel mogelijk wordt afgestemd op datgene wat er op dat punt ten aanzien van de horeca gebeurt, teneinde oneigenlijke concurrentie tussen beide sectoren zoveel mogelijk te beperken.”* Ook schouwburgen en poppodia worden uitgezonderd van het rookverbod om oneigenlijke concurrentie te voorkomen. Het feit dat in zowel kantines van buitensportverenigingen als in schouwburgen en poppodia veel kinderen en jeugd komen, wordt door u niet als argument genoemd om hen rookvrij te maken. Wij kunnen niet anders concluderen dat zich onbegrijpelijke inconsistenties in uw beleid voordoen.

Graag vernemen wij op korte termijn een reactie.

Hoogachtend,

M.H.J. Claes
directeur

c.c. Tweede Kamer der Staten-Generaal

Aan het bestuur van Koninklijk Horeca Nederland
T.a.v. de heer M.H.J. Claes, directeur
Postbus 566
3440 AN WOERDEN

Ons kenmerk
POG/GB 2.455.394
Onderwerp
Rookvrije horeca

Inlichtingen bij
drs. R. Kuiten

Doorkiesnummer
070-3406296
Bijlage(n)

Den Haag
1 MRT 2004
Uw brief
13 januari 2004

Geachte heer Claes,

In uw brief van 13 januari 2004 wijst u er op dat mijn beoordeling van het stappenplan in uw ogen een vertragend effect heeft op het tijdsplan van het stappenplan.

Zoals u weet, heb ik in het algemeen overleg op 19 november 2003 toegezegd dat ik RIVM en TNO onderzoek zal laten verrichten naar de werking van ventilatie- en luchtzuiveringsapparatuur in relatie tot de bescherming tegen schadelijke tabaksrook.

Aangezien mijn oordeel over uw stappenplan mede gebaseerd zal zijn op de uitkomsten van dit onderzoek, dient het onderzoek zorgvuldig te gebeuren. Daar is enige tijd voor nodig. Zoals ik u in mijn brief van 23 december 2003 reeds heb medegedeeld, zal ik op zijn vroegst in april 2004 mijn oordeel over het stappenplan kunnen geven. Gezien het belang van dit oordeel verkies ik zorgvuldigheid boven snelheid.

In uw brief van 13 januari 2004 vraagt u om de opdrachtformulering richting RIVM en TNO en om een lijst met literatuur die VWS voor het ventilatieonderzoek heeft aangeleverd. Mijn medewerkers hebben zowel de opdrachtbrief aan het RIVM als de lijst met literatuur reeds aan u toegezonden.

Hoogachtend,

de Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

H. Hoogervorst

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

VWS

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Ons kenmerk
DBO-CB-U-2458479

Inlichtingen bij

Doorkiesnummer

Den Haag

Onderwerp
Antwoordbrief aan
Koninklijk Horeca Nederland

Bijlage(n)
1

10 MRT 2004
Uw brief
VWS-04-48

Conform uw verzoek bij brief van 17 februari 2004 (kenmerk: VWS-04-48) bied ik u hierbij mijn antwoord aan Koninklijk Horeca Nederland aan.

De Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

H. Hoogervorst

Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG
Telefoon (070) 340 79 11
Fax (070) 340 78 34

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX DEN HAAG

Correspondentie uitsluitend
richten aan het postadres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief

Internetadres:
www.minvws.nl

10.7/4
30.7/4

woe 15-15.30
VVFV call Rv

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Directie Voeding en Gezondheidsbescherming

dep R 13/5

Nota ter beslissing

Aan
Minister

[Handwritten signature]

Ontworpen door
Rob Kuiten
Toestelnummer
6296

[Handwritten signature]

Voor akkoord

Voor akkoord

Datum

Van

directeur VGB
Kenmerk

Datum

de Directeur-Generaal van de
Volksgezondheid

VGB/GB 2466902

14 april 2004

Onderwerp

Rookvrije horeca

[Handwritten signature]
ir. J.I.M. de Goeij

1. Aanleiding nota

In december 2003 heeft Koninklijk Horeca Nederland (KHN) – op uw verzoek - een voorstel ingediend voor vrijwillige maatregelen die werknemers een betere bescherming tegen tabaksrook moeten bieden. In diezelfde periode zijn RIVM en TNO – conform uw toezegging aan de Kamer van 19 november 2003 – een onderzoek gestart naar de mogelijkheden om de blootstelling aan tabaksrook te reduceren via ventilatietechnieken. Het eindconcept van onderzoek is gereed.

→ 1406
Koninklijk Verbond van Ondernemers
in het Horeca- en Aanverwante bedrijf

Postbus 566, 3440 AN WOERDEN

Pelmdenlaan 10, Woerden
Telefoon 0348 - 489489
Telefax 0348 - 489400

Internet: www.horeca.org

Al Snood
wel verslag!
24/5

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
t.a.v. Dr. Ir.R.J. Dortland
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

→ Pieter, 24/5
Kijk jij even mee?

Uw ref.	Onze ref.	Woerden,	Doorkiesnummer
	directie/uc/4057	5 mei 2004	0348-489432

Betreft: **rookvrije werkplek**

Geachte heer Dortland,

Bijgaand doen wij u toekomen ons verslag van het gesprek dat wij op 3 mei met u en uw collegae voerden over het ventilatieonderzoek van TNO/RIVM en het standpunt van de minister over dat onderzoek en ons reeds in december 2003 aangeleverde stappenplan.

Zoals besproken neemt ondergetekende na ongeveer twee weken na heden contact met u op om te bespreken hoe de voortgang zal zijn met betrekking tot mogelijke aanpassing van het stappenplan in door het Ministerie gewenste richting. Zoals wij meedeelden hebben wij minimaal twee weken nodig om de achterban te raadplegen over de uitkomst van ons gesprek.

Wij nemen aan dat het verslag correct het besprokene weergeeft. Niettemin vernemen wij uw eventuele commentaar graag.

Hoogachtend,

M.H.J. Claes
directeur

KvK nr. V40482082

Op alle gedane offertes en aangegane verplichtingen, zowel mondeling als schriftelijk zijn de algemene Voorwaarden van Koninklijk Horeca Nederland van toepassing, gedeponceerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 3368. Op uw eerste verzoek zenden wij u kosteloos een exemplaar toe.

MEMO 04035.mc

Aan : belanghebbenden
Van : Beleid Koninklijk Horeca Nederland
Betreft : kort verslag gesprek VWS over roken d.d. 3 mei 2004
Datum : 4-5-2004

Aanwezig voor VWS: heren Dortland, De Coninck, Kuiten; Mevrouw Cuijpers
Aanwezig voor Koninklijk Horeca Nederland: heren Claes, Cordesius, De Wolf, Guusje Dolsma
(VNO-NCW)

Aanleiding

Gesprek was bedoeld om te vernemen welk standpunt de minister inneemt t.a.v. het stappenplan roken, mede op basis van rapport TNO/RIVM over ventilatie

Standpunt minister

- De minister houdt te allen tijde de handen vrij om op elk door hem gewenst moment een rookverbod in de horeca af te kondigen i.v.m. de rookvrije werkplek voor werknemers
- Hij geeft derhalve geen enkele garantie af voor de periode dat de horeca wordt uitgezonderd van de plicht om voor een rookvrije werkplek te zorgen
- Hoewel in theorie het onderzoek ventilatie aangeeft dat ventilatie in hoge mate kan werken, gelooft de minister niet in de uitvoering van dat soort maatregelen in de praktijk, gegeven de hoge investeringskosten en de hoge onderhoudseisen.
- De minister gelooft niet dat de economische gevolgen van een rookverbod slecht zullen uitpakken; hij kijkt daarbij naar onder meer onderzoek uit de USA en wacht op de resultaten in Ierland, Noorwegen en Zweden.
- De minister wil de horeca gedurende een overgangperiode in de gelegenheid stellen aan zelfregulering te doen; hij doet geen uitspraken over hoe lang dat zal zijn. Voorwaarde is een aanscherping van het stappenplan. De ambtenaren leggen schriftelijk een aantal punten voor waar aanscherping gewenst wordt geacht.

Standpunt/reactie Koninklijk Horeca Nederland

- Teleurgesteld over het standpunt van de minister tweeërlei: inhoudelijk wist de minister in december ook al dat hij zich het recht ging voorbehouden om eenzijdig een rookverbod af te kondigen: onbegrijpelijk dat dat oordeel 5 maanden uitbleef. Anderzijds onbegrijpelijk dat de minister nu onafhankelijk van het onderzoek naar ventilatie het stappenplan als onvoldoende beoordeelt. Ook dat had in december kunnen worden gemeld.
- Er zijn significante verschillen tussen de situaties in Nederland en bv Ierland: status horecabezook, grensoverschrijdende effecten in Nederland, draagvlak voor niet roken bij de bevolking etc.
- Het onderzoek TNO/RIVM was bedoeld een antwoord te geven op de vraag in welke mate ventilatie kan bijdragen aan het reduceren van de blootstelling aan tabaksrook. Het antwoord op die vraag moet zeer positief worden beantwoord. Irrelevant is de 'verwachting' van de minister dat ventilatiesystemen in de praktijk niet zullen worden aangebracht. Koninklijk Horeca Nederland is overigens van mening dat er wel degelijk

2 1/5

BK/5

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Directie Voeding en Gezondheidsbescherming

dep. *RK 12/5*

VWS' well AK 6/5

Nota ter informatie

Aan
Minister

Wolk

6/5

Ontworpen door
Rob Kuiten
Toestelnummer
6296

RK 6/5

Voor akkoord

Voor akkoord

6/5
[Signature]

Datum

directeur VGB
Kenmerk

Datum

Van
de Directeur-Generaal van de
Volksgezondheid

VGB/GB 2481057 *A*

6 mei 2004

Onderwerp

Overleg met KHN over rookvrije horeca

[Signature]
ir. J.J.M. de Goeij

ba.

1. Aanleiding voor deze nota

Op maandag 3 mei 2004 heeft ambtelijk overleg plaatsgevonden met Koninklijk Horeca Nederland (KHN) over het ventilatieonderzoek van RIVM en TNO en het door KHN ingediende stappenplan. Deze nota heeft tot doel u te informeren over de resultaten van dat overleg. Voorafgaand aan het overleg heeft VWS een conceptversie van ventilatieonderzoek onder stikt embargo aan KHN ter beschikking gesteld.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Directie Voeding en Gezondheidsbescherming

Koninklijk Horeca Nederland
T.a.v. dhr. M.H.J. Claes, directeur
Postbus 566
3440 AN WOERDEN

Ons kenmerk
VGB/GB 2487605

Inlichtingen bij
drs. R. Kuiten

Doorkiesnummer
070-3406296

Den Haag

-7 JUN 2004

Onderwerp
Verslag gesprek 3 mei 2004

Bijlage(n)
1

Uw brief
d.d. 5 mei 2004

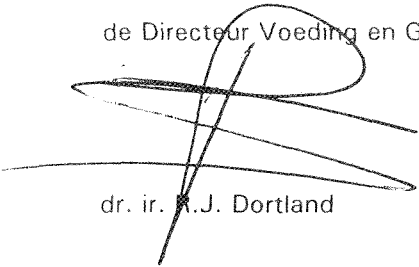
Geachte heer Claes,

Hartelijk dank voor uw verslag van ons gesprek van 3 mei jongstleden. In de bijlage bij deze brief treft u enkele tekstwijzigingsvoorstellen op het verslag aan. Deze betreffen met name de weergave van het standpunt van de minister.

Ik vertrouw er op dat u deze punten in het verslag aanpast.

Hoogachtend,

de Directeur Voeding en Gezondheidsbescherming,

dr. ir. R.J. Dortland

Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG
Telefoon (070) 340 79 11
Fax (070) 340 78 34

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX DEN HAAG

Correspondentie uitsluitend
richten aan het postadres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.

Internetadres:
www.minvws.nl

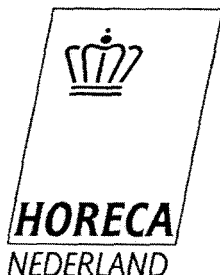
Reactie VWS op KHN-verslag van gesprek KHN en VWS op 3 mei 2004

Enkele wijzigingen ten aanzien van de eerste vier punten van de weergave van het standpunt van de minister in het gesprek:

1. De minister is van mening dat de horeca op termijn rookvrij wordt. Hij heeft dit bij herhaling richting de horeca en de Kamer duidelijk gemaakt. Er is dus sprake van een overgangssituatie;
2. De garantie die KHN in het stappenplan vraagt dat de horeca voor tien jaar lang gevrijwaard blijft van wettelijke maatregelen, kan de minister niet geven;
3. Uit het ventilatierapport blijkt dat ventilatie de blootstelling aan tabaksrook in theorie in hoge mate kan reduceren maar dat onduidelijk is welke reducties er in de praktijk haalbaar zijn. Garanties ten aanzien van gezondheidsbescherming zijn met ventilatie niet te geven. Bovendien gaat het bij de toepassing van ventilatie en de daaraan noodzakelijkerwijs verbonden verbouwingen om zeer hoge investeringen. De minister ziet ventilatie dan ook niet als een effectieve oplossing tegen omgevingstabaksrook;
4. De minister gelooft niet dat een rookverbod voor de horeca zal leiden tot omzetverlies en afname van de werkgelegenheid. Hij baseert zich daarbij op een review van 98 studies en de recente evaluatie van het rookverbod in New York.

Ten aanzien van het eerste punt van de reactie van KHN:

- Vanaf het algemeen overleg op 19 november 2003 is duidelijk geweest dat de minister pas het totale stappenplan van KHN zou beoordelen nadat het – door de Kamer gevraagde – onderzoek naar ventilatie gereed zou zijn. Ventilatie maakt immers een belangrijk onderdeel uit van het voorgestelde stappenplan. Daar komt bij dat het stappenplan door KHN vanaf het begin als één pakket is gepresenteerd, 'waarvan elke stap slechts in samenhang met alle andere stappen kan worden uitgevoerd'.

Verslag en actiepunten overleg VWS en Koninklijk Horeca Nederland d.d. 17 augustus 2004

Aanwezig namens VWS: R. Dortland (RD), S. van Ginneken (SG), R. Kuiten (RK) en namens Koninklijk Horeca Nederland: J. Claes (JC), B. Berkhout (BB) en A. van den Dool (AD)

AGENDA

1. (kort) stand van zaken tabak
2. Administratieve lasten algemeen: EIM onderzoek/SGBO onderzoek
3. Administratieve lasten DHW:
 - a. Mutaties leidinggevenden
 - b. Ontheffingsbeleid sociale hygiëne
 - c. Ineenschuiven DHW- en exploitatievergunning
 - d. Aanwezigheid leidinggevende
 - e. Overige verbetervoorstellen
4. Administratieve lasten: Warenwet, voedselveiligheid, handhaving
5. Hygiëncode
6. DHW en mededingingsregeling (para-bepaling)
7. Detailhandel in de horeca

VERSLAG

Intro

JC: Uit onderzoek van EIM komt naar voren dat de horeca als branche significant beter scoort op het punt van maatschappelijk verantwoord ondernemen dan andere branches. De horeca is er dan ook op gebrand haar verantwoording te nemen. Een kopie van (de samenvatting van) het EIM rapport MVO wordt opgestuurd (actie AD).

Ad 1. Stand van zaken tabak

JC: Achterban Koninklijk Horeca Nederland is in principe akkoord met voorstel. De angel wordt gevormd door de commerciële horecabedrijven in commerciële sportinrichtingen. Deze dienen, conform hun inschrijving, als de reguliere horeca in het stappenplan te worden meegenomen. Voor de commerciële horeca in gemeentelijke/gesubsidieerde instellingen is, mede gezien de lokale chaos op het gebied van handhaving, een overgangperiode gewenst.

JC: Na krachtige inspanningen van de zijde van Koninklijk Horeca Nederland heeft de tabaksindustrie schriftelijk verklaard achter het stappenplan te staan, geen extra inspanningen te doen gericht op de verkoop van rookwaren en mee te willen werken aan de reductie van tabaksverkoop conform het stappenplan. Een kopie van de brief wordt opgestuurd (actie AD).

JC: Verzoek om aandacht voor hoe moet worden omgegaan met casino's, deze zijn formeel gevestigd in openbare gebouwen. SG: tijdens werkbezoek is het ook haar opgevallen dat de horeca- en kansspeelruimte doorgaans niet goed gescheiden zijn en de activiteiten sterk door elkaar heen lopen. RD: Zullen e.e.a. uitzoeken en waar nodig in de besluitvorming en uitwerking meenemen (actie RK).

RD: Het akkoord zal z.s.m. worden voorgelegd aan de minister, met het advies de insteek met betrekking tot de splitsing van sportinrichtingen over te nemen. Mogelijk zal nog voor het AO (14 september 2004) in een bestuurlijk overleg e.e.a. verder worden vormgegeven. Het besluit van de minister zal worden teruggekoppeld waarna gezamenlijk gecommuniceerd zal worden (actie RD).

RK: De poppodia zullen ook mee worden genomen in de besluitvorming. Koninklijk Horeca Nederland zal ook hiervan op de hoogte worden gehouden (actie RK).

Ad 2. en 4. Administratieve Lasten: Algemeen, Warenwet, Voedselveiligheid en Handhaving

VVFCS

Nota ter beslissing

Aan

De Minister

Ontworpen door

Rob Kuiten

Toestelnummer

6296

RK 20/8

Voor akkoord

Van

de Directeur-Generaal van de
Volksgezondheid

Voor akkoord

directeur VGP

Kenmerk

VGP/GB 2507097

Datum

Datum

20 augustus 2004

RK 20/8

Onderwerp

Afspraken KHN over stappen richting rookvrij

ir. J.I.M. de Goeij

1. Aanleiding voor deze nota

De afgelopen weken heeft de directeur Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie (VGP), Rob Dortland, onderhandeld met Koninklijk Horeca Nederland (KHN) over vrijwillige stappen in het kader van het traject naar een rookvrije horeca.

2. Samenvatting

Het compromis treft u – in de vorm van een conceptbrief van KHN – als bijlage bij deze nota aan.

Handwritten: Kuisla
28/8

**Koninklijk Verbond van Ondernemers
in het Horeca- en Aanverwante bedrijf**

Postbus 566, 3440 AN WOERDEN

Pelmolenlaan 10, Woerden
Telefoon 0348 - 489489
Telefax 0348 - 489400

Internet: www.horeca.org

Ter informatie

Ministerie van VWS
Directie Voeding en Gezondheidsbescherming
t.a.v. de heer dr. ir. R.J. Dortland
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Uw ref. Onze ref.

Woerden,

Doorkiesnummer

| 200408/alv/ww/ad |

| 23 augustus 2004

| 462

Betreft: **Brief Stichting Sigarettenindustrie**

Geachte heer Dortland,

In navolging van het overleg van 17 augustus jl. ontvangt u hierbij een kopie van de brief, waarin de Stichting Sigarettenindustrie haar volledige steun aan het stappenplan roken in de horeca bevestigt.

Met vriendelijke groet,

Ir. Arjen van den Dool
beleidsmedewerker

Bijlage: 1

KvK nr. V40482082

Op alle gedane offertes en aangevane verplichtingen, zowel mondeling als schriftelijk zijn de algemene Voorwaarden van Koninklijk Horeca Nederland van toepassing, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 3368
Op uw eerste verzoek zenden wij u kosteloos een exemplaar toe.

STICHTING SIGARETTENINDUSTRIE

Koninklijke Horeca Nederland
T.a.v. de heer M.H.J. Claes, directeur
Postbus 566
3440 AN Woerden

	Nr.: <i>WJRT</i>
	Ingek. d.d.: <i>17-08-04</i>
	Kopie: <i>Pm</i>
	Aan: <i>JL</i>
Directie:	

Papendorpseweg 100
3528 BJ Utrecht
Postbus 2575
3500 GN Utrecht
Telefoon 030-6 89 80 91
Fax 030-6 89 80 88
BTW-nr. 28.77.284.B01
KvK Den Haag nr. 41150834
ABN-AMRO: 51.16.26.436

Utrecht, 16 augustus 2004

BP/brfKHN1608

Betreft: stappenplan "Roken in de horeca"

Geachte heer Claes,

Naar aanleiding van het gesprek tussen de Stichting Sigarettenuidustrie (SSI) en de Koninklijke Horeca Nederland (KHN) van 11 augustus jl. kan ik u het volgende meedelen.

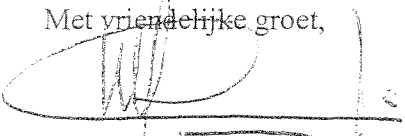
De deelnemers in de SSI kunnen het door KHN voorgestelde stappenplan ten aanzien van het roken in de horeca volledig ondersteunen.

In het kader van het voorgestelde stappenplan zullen de deelnemers van de SSI uiterlijk per 1 januari 2006 alleen nog in die horecagelegenheden tabaksproducten aanbieden waar de verkoop van tabaksproducten volgens het genoemde stappenplan is toegestaan. De Tabaksproducten zullen in die horecagelegenheden uitsluitend worden aangeboden via de automaten of over de counter. De deelnemers van de SSI zullen vanaf genoemde datum geen andere verkoopactiviteiten in de horeca ondernemen.

Voorts zullen de deelnemers van de SSI de realisatie van het stappenplan actief ondersteunen door zich in te spannen om in 2005 de verkoop van tabaksproducten in die horecagelegenheden waar overwegend jongeren dan wel gezinnen met kinderen komen, conform bijgevoegde lijst te stoppen (circa 25% van de horecagelegenheden). De uitvoering daarvan zal plaatsvinden in overleg met KHN en periodiek zal de voortgang worden geëvalueerd.

Wij vertrouwen erop dat wij hiermee een constructieve bijdrage leveren aan de invulling en uitvoering van het stappenplan.

Met vriendelijke groet,

Drs. W.J. Roelofs
Voorzitter SSI

Bijlage bij brief KHN 16 augustus 2004

lijst van horecagelegenheden

gecaterd bedrijfsrestaurant
horeca bij sportaccommodatie
ontmoetingscentrum
horeca bij recreatiebedrijf
zalen-/partycentrum
pension
ijssalon
crêperie
fastfoodrestaurant
spijsverstrekker n.e.g.
kiosk
restauratie
wegrestaurant

22/27/8
22/27/8
22/30/8

EPR
B K C

REP
VIFS

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie

Nota ter beslissing

Aan
de Minister

Ontworpen door
Rob Kuiten
Toestelnummer
6296

Voor akkoord

Voor akkoord

directeur VGP

Datum
27/8

Van
de Directeur-Generaal van de
Volksgezondheid

Kenmerk

Datum

VGP/GB 2511291

26 augustus 2004

J.J.M. de Goeij
27/8

Onderwerp

Brieven KHN en Tweede Kamer compromis horeca

1. Aanleiding voor deze nota

Er is met Koninklijk Horeca Nederland (KHN) een compromis bereikt over het zelfreguleringstraject rookvrije horeca. KHN stuurt u een brief waarin het bereikte compromis wordt toegelicht. Afgesproken is dat u een antwoordbrief stuurt waarin u zich akkoord verklaart met het stappenplan. Een concept van de antwoordbrief aan KHN is bij deze nota gevoegd. Verder heeft u toegezegd dat de Tweede Kamer zo spoedig mogelijk op de hoogte gebracht zal worden van de afspraken met de horeca. Ook een concept van de brief aan de Tweede Kamer, waarvan de inhoud is afgestemd met KHN, treft u bij deze nota aan.

VGP
cc: DGV

Aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
de heer drs. J.F. Hoogervorst
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Uw ref.

Onze ref.

Woerden,

Doorkiesnummer

| o1\tabak\brief rookbeleid

| 26 augustus 2004

| 471

Geachte heer Hoogervorst,

Op 1 december 2003 presenteerde Koninklijk Horeca Nederland het stappenplan voor rookbeleid in de horeca: "Gewoon gastvrij". Vervolgens hebben diverse overleggen plaatsgehadt met medewerkers van uw departement. In het verlengde hiervan is een nieuwe set van inspanningsverplichtingen ten aanzien van het rookbeleid in de horeca tot stand gekomen. Het verheugt mij om dit aan u te kunnen voorleggen.

Hieronder de afspraken die samen het nieuwe stappenplan vormen:

Cafés

	2005	2006	2007	2008
Rookvrije zones in cafés	25%	40%	60%	75%

Restaurants

	2005	2006	2007	2008
Rookvrije zones in restaurants	25%	50%	75%	100%

Hotels

	2005	2006	2007	2008
Mogelijkheid tot rookvrij ontbijt	20%	40%	75%	95%
Hotels met rookvrije kamers	40%	75%	100%	100%

Fastfood-bedrijven

	2005	2006	2007	2008
Rookvrije zone	25%	50%	70%	80%
Geheel rookvrij	20%	30%	40%	50%

IJsbedrijven

	2005	2006	2007	2008
Geheel rookvrij	40%	70%	95%	100%

Discotheken

	2005	2006	2007	2008
Rookvrije zones in discotheken	25%	40%	60%	75%

Horeca bij sport

1. Commerciële horeca in gesubsidieerde inrichting

Sinds 1990 is het Besluit beperking verkoop en gebruik tabaksproducten van kracht. Op basis van dit besluit moeten gemeentelijke sportaccommodaties en gesubsidieerde binnensportinstellingen rookvrij zijn. Dit heeft ook betrekking op de commerciële horeca die in sommige van deze instellingen aanwezig is (verpachte kantine). De praktijk is vaak anders. Door onbekendheid van het besluit bij zowel de eigenaar/beheerder van deze sportaccommodaties als de huurder (horecaondernemer) en de pas recente (2002) uitbreiding van de handhavinginstrumenten (bestuurlijke boete), dient er voor wat betreft naleving van het besluit nog het nodige te gebeuren. Daarbij gaat het met name om aanpassingen aan de inrichting door de beheerder zoals het inrichten van rookruimten. Daarom zal het enige tijd vergen voordat deze sportinstellingen aan de eisen van het Beperkingenbesluit kunnen voldoen. Daarom wordt een overbruggingsperiode voorgesteld waarin geen boetes worden opgelegd bij overtredingen van het Beperkingenbesluit. Het gaat hierbij in beginsel om een periode van één kalenderjaar (het komende jaar). Voorwaarde is wel dat deze sportinstellingen zich aantoonbaar inspannen om op korte termijn te komen tot een goede naleving van het Beperkingenbesluit.

2. Commerciële horeca in/bij niet-gesubsidieerde inrichting

Deze bedrijven vallen onder de in deze brief voorgestelde zelfregulering van de horecasector en lopen dus mee in hierboven beschreven stappen voor cafés en restaurants.

Tabaksverkoop *

	2005	2006	2007	2008
Stoppen met tabaksverkoop	25%	40%	60%	75%

* Dit geldt uitsluitend voor die bedrijven waar tabak als serviceproduct wordt verkocht.

Horecabedrijven die tabak verkopen vanuit een (avond)winkelfunctie, bijv. snackbar, zijn hiervan uitgezonderd.

Gevelaanduidingen

	2005	2006	2007	2008
Gevelaanduidingen	50%	85%	100%	100%

Voor de goede orde: genoemde percentages hebben betrekking op bedrijven met personeel. Ten aanzien van de tabaksverkoop gaat het om reductie van het aantal verkooppunten in de horeca (dus bijv. niet verkoopvolume). De gevelaanduidingen kennen drie varianten (in combinatie met interne signalering): hier mag overal gerookt worden; hier mag op sommige plaatsen niet gerookt worden; hier mag nergens gerookt worden.

Koninklijk Horeca Nederland beseft terdege dat deze inspanningsverplichtingen het nodige zullen vragen van de eigen organisatie, maar meer nog van onze achterban. Toch hebben wij er vertrouwen in dat de bovengenoemde percentages gerealiseerd zullen worden. Om de reductie van de tabaksverkooppunten te realiseren, hebben wij de volledige ondersteuning van de tabaksindustrie gevraagd en gekregen.

Hoogachtend,

P/0

M.H.J. Claes
directeur

Aan het Bestuur van Koninklijk Horeca Nederland
T.a.v. de heer M.H.J. Claes, directeur
Postbus 566
3440 AN WOERDEN

Ons kenmerk
VGP/GB 2511293

Inlichtingen bij
drs. R. Kuiten

Doorkiesnummer
070-3406296

Den Haag
- 2 SEP 2004

Onderwerp
Stappenplan rookvrije horeca

Bijlage(n)

Uw brief
d.d. 26-08-2004

Geachte heer Claes,

De introductie van de rookvrije werkplek op 1 januari 2004 was aanleiding voor een politieke en maatschappelijke discussie over de vraag hoe werknemers in de horeca beschermd kunnen worden tegen gezondheidsschade door blootstelling aan tabaksrook. Werkgevers in de horeca zijn, zoals u weet, voornamelijk uitgezonderd van de wettelijke verplichting om te garanderen dat hun werknemers rookvrij kunnen werken. Deze uitzondering is vooral het gevolg van het feit dat momenteel in het merendeel van de horecagelegenheden nog gerookt wordt.

Ook in Nederland zal de horeca onder invloed van bovengenoemde maatschappelijke ontwikkelingen op termijn rookvrij worden. In die zin is er momenteel dus sprake van een overgangssituatie. In overleggen over dit onderwerp met onder andere de Tweede Kamer en Koninklijk Horeca Nederland (KHN) heb ik duidelijk gemaakt dat bescherming van werknemers tegen tabaksrook ook in de horeca noodzakelijk is, maar dat – gegeven genoemde overgangssituatie – een zelfreguleringstraject met maatregelen die de horeca op korte termijn kan uitvoeren, de voorkeur verdient.

In december 2003 heeft u hiervoor een eerste voorstel ingediend. Hierover is op een open en constructieve wijze overleg gevoerd tussen KHN en mijn medewerkers. Het resultaat van dat overleg heeft u in uw brief van 26 augustus 2004 toegelicht. Dit doet mij deugd en ik kan u mededelen in te kunnen stemmen met dit aangepaste stappenplan. Naar mijn mening dragen de maatregelen in positieve zin bij aan de reeds in gang gezette cultuuromslag waardoor roken in de horeca steeds minder vanzelfsprekend wordt. Werknemers in de

Blad

2

Kenmerk

VGP/GB 2511293

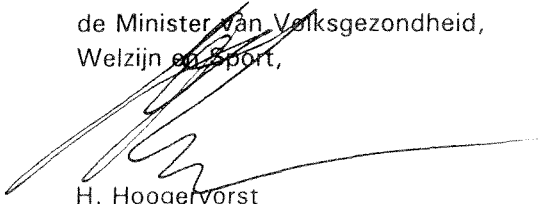
horeca worden bij een correcte uitvoering van de maatregelen beter beschermd tegen tabaksrook dan in de huidige situatie. Verder zorgen de maatregelen er voor dat het rookvrij kunnen genieten van het gastheerschap van de horeca en de bescherming van de werknemer onderwerp blijven van maatschappelijke discussie. Dit past goed bij de huidige overgangssituatie.

Ik waardeer het zeer dat de horeca in deze zijn verantwoordelijkheid heeft genomen en heb er alle vertrouwen in dat u alles in het werk stelt om de overeengekomen maatregelen op een goede wijze en conform de vastgelegde streefpercentages uit te voeren.

Met het oog op het algemeen overleg van 14 september aanstaande zal ik de Tweede Kamer tijdig een afschrift sturen van uw brief zodat de Kamer op de hoogte is van de gemaakte afspraken.

Hoogachtend,

de Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

H. Hoogervorst

Archief
VWS

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Ons kenmerk
VGP/GB 2511140

Inlichtingen bij

Doorkiesnummer

Den Haag
- 2 SEP 2004

Onderwerp
Compromis Koninklijk Horeca Nederland
over stappenplan rookvrije horeca

Bijlage(n)
2

Uw brief

Aanleiding

In mijn brief aan de Kamer van 18 mei 2004 over de uitvoering van de Tabakswet (29200 XVI, nr. 233) en de beantwoording van de daarover gestelde Kamervragen (Kenmerk: DBO-CB-U-2491787) heb ik aangekondigd dat ik de Tweede Kamer zo spoedig mogelijk zal informeren over de afspraken met KHN over het zelfreguleringstraject in het kader van een rookvrije horeca. Deze brief is daartoe bedoeld.

Context

Tabaksrook is schadelijk voor de gezondheid. Niet alleen voor de gezondheid van de roker zelf, maar het staat ook onomstotelijk vast dat het inademen van andermans tabaksrook (meerooken) tot gezondheidsschade leidt. Bescherming van de niet-roker is dan ook een van de pijlers van het tabaksontmoedigingsbeleid.

In veel landen zijn daarom maatregelen genomen tegen tabaksrook op onder andere de werkplek. In verschillende landen, zowel buiten Europa (onder andere (delen van) VS, Canada, Australië) als binnen Europa (Ierland, Noorwegen, Zweden¹), is ook de horeca omwille van bescherming van de werknemer, rookvrij.

Ook in eigen land is discussie gaande over bescherming van werknemers in de horeca tegen tabaksrook. De belangrijkste aanleiding hiervoor was de invoering van de rookvrije werkplek op 1 januari 2004. Werkgevers in de horecasector zijn voorlopig vrijgesteld van de verplichting om hun werknemers een rookvrije werkplek te garanderen.

Een betere bescherming van werknemers in de horeca tegen tabaksrook is echter wel gewenst. Daarom heeft overleg plaatsgevonden tussen Koninklijk Horeca Nederland (KHN) en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) om te bezien welke concrete stappen daartoe op korte termijn gezet kunnen worden.

Traject rookvrije horeca

Als gevolg van de maatschappelijke ontwikkelingen in ons land en de landen om ons heen zal de horeca op termijn rookvrij worden. Er is dus momenteel sprake van een overgangssituatie. Tegen deze achtergrond ben ik met KHN de stappen overeengekomen die in de bijlage bij deze brief staan vermeld. Ook is mijn reactie aan KHN bijgesloten. Enerzijds krijgen werknemers in de horeca - bij goede uitvoering van onderstaande stappen - op korte termijn een betere bescherming tegen tabaksrook dan in de huidige situatie. Anderzijds stellen deze stappen werkgevers, werknemers en horecabezoekers in de gelegenheid om te

¹ In Zweden gaat dit in op 1 juni 2005.

VWS

wennen aan een rookbeleid in de horeca waardoor de stap naar een rookvrije horeca op termijn makkelijker gezet kan worden.

Status afspraken

Er zijn in Nederland ongeveer 37.000 horecabedrijven. KHN vertegenwoordigt ongeveer 20.000 horecabedrijven, wat overeenkomt met ongeveer 72% van de totale loonsom in de bedrijfstak. KHN heeft zich gecommitteerd aan onderstaande stappen met bijbehorende percentages. Aangezien niet alle horecaondernemers bij KHN zijn aangesloten, moeten onderstaande percentages gezien worden als een inspanningsverplichting. VWS en KHN gaan er echter van uit dat de overeengekomen stappen ook in de horecabedrijven die niet zijn aangesloten bij KHN goed uitvoerbaar zijn en navolging zullen vinden, waardoor de genoemde percentages haalbaar zijn.

Afspraken

De afspraken zijn te onderscheiden in vier hoofdgroepen:

1. zichtbaarheid;
2. rookvrije sectoren;
3. rookvrije zones;
4. tabaksverkoop.

Ad 1: zichtbaarheid

Externe en interne signalering zorgen voor zichtbaarheid van het rookbeleid. Werknemers en horecabezoekers weten op die manier welk rookbeleid in een horecagelegenheid is ingesteld. Deze maatregel is relatief eenvoudig in de gehele horecasector toe te passen. Het gaat om een keuze uit een drietal externe gevelschildjes:

- a) Deze gelegenheid is rookvrij²;
- b) In deze gelegenheid is roken alleen toegestaan in aangegeven ruimten/zones;
- c) In deze gelegenheid is roken overal toegestaan.

Gevelschildjes a en b dienen vergezeld te gaan van interne signalering (verbodsstickers in combinatie met stickers die aangeven waar roken wel is toegestaan).

Ad 2: rookvrije sectoren

In dit traject ligt de nadruk primair op de bescherming van de werknemer. De jeugd vormt een speciale groep binnen de bredere doelstelling 'bescherming van de niet-roker'. Enerzijds vanwege de (lichamelijke) ontwikkeling die de jeugd doormaakt en omdat deze groep zich vaak niet kan verweren tegen tabaksrook van volwassenen, anderzijds vanwege de voorbeeldfunctie die volwassenen hebben ten aanzien van kinderen (voorbeeldgedrag). Om deze redenen ligt de prioriteit bij het rookvrij maken van horeca waar veel jeugd komt. Hierbij gaat het in het bijzonder om de fastfoodsector, ijsbedrijven, en sport- en recreatiebedrijven.

Ad 3: rookvrije zones

In veel horecagelegenheden zijn rookvrije zones in te richten. Bij voorkeur is het rokersdeel fysiek gescheiden van het niet-rokersdeel. Er ontstaat dan een rokersruimte en een rookvrije

² Op basis van de Tabakswet is het toegestaan om aparte, afgesloten rookruimten in te richten. Gelegenheden waarin dergelijke voorzieningen zijn aangebracht, gelden dus ook als 'rookvrij'.

VVFJ

ruimte. Zonder fysieke scheiding is er sprake van een rokerszone en een rookvrije zone. Bij het formuleren van doelstellingen ten aanzien van rookvrije zones wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende sectoren binnen de horeca. Horecabedrijven die een aparte, afgesloten ruimte hebben waar gerookt mag worden, maar waar niet wordt bediend en die voor het overige rookvrij zijn, worden ook als rookvrij beschouwd. Bij rookvrije zones is het belangrijk om te beseffen dat deze, in tegenstelling tot rookvrije sectoren (ad 2), geen garantie bieden ten aanzien van bescherming van de gezondheid van de werknemers. In die zin moeten rookvrije zones niet beschouwd worden als de eindsituatie maar veel meer als een overgangsfase waarin bewustwording van werkgever, werknemer en gast zal toenemen en roken in de horeca steeds minder vanzelfsprekend zal worden.

Ad 4: tabaksverkoop

Evenals de externe gevelschildjes draagt het staken van de tabaksverkoop bij aan de cultuuromslag die noodzakelijk is om te komen tot een rookvrije horeca.

De specifieke doelstellingen bij bovengenoemde onderdelen zijn weergegeven in de bijlage bij deze brief. -

Poppodia en coffeeshops

In de discussie over een rookvrije horeca is ook regelmatig aandacht besteed aan poppodia en coffeeshops. Ik ben van mening dat deze sectoren zoveel mogelijk analoog aan de reguliere horeca behandeld moeten worden. De in de bijlage opgenomen stappen zijn voor het merendeel ook goed uitvoerbaar in deze sectoren. Ik zal met deze sectoren in contact treden zodat ook zij vanaf 1 januari 2005 stapsgewijs maatregelen invoeren ter bescherming van de werknemer tegen tabaksrook.

Looptijd en evaluatie

Het zelfreguleringtraject, waarvan de afspraken zijn vastgelegd in de bijlage, gaat in per 1 januari 2005 en loopt tot en met 2008. Jaarlijks zal de voortgang van het zelfreguleringtraject gevolgd worden. De Tweede Kamer zal periodiek op de hoogte worden gebracht van de voortgang in dit traject.

De Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

H. Hoogervorst